

EMO'dan...

Hüseyin Yeşil

EMO 45. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli meslektaşlarım,

Her dergimizin başyazısını hazırlarken Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu özetlemek için "Sözün bittiği yerdeyiz" ifadesini kullanıyoruz. Bunu kaç kez kullandığımızı hatırlamıyorum.

Adana'nın Aladağ İlçesi'nde 29 Kasım 2016 tarihinde Süleymanlılar'a ait olduğu belirtilen özel bir yurttan çıkan yangında; 11'i çocuk, 1'i görevli olmak üzere 12 kişi yaşamını yitirdi. Yangın, bir kader değil, elektronik algılama ve söndürme sistemleriyle önlenebilen bir felakettir. Bu ölümlerin sorumlusu iktidarın aymazlığıdır.

EMO olarak defalarca uyarımıza rağmen okullar ve yurtlar Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile 2007 yılında yangın önlemlerinden muaf kılınmıştır. Açtığımız davada İdari Dava Daireleri Kurulu yürütmeyi durdurmuştur. Bu yürütmeyi durdurma kararı uygulanmamış; 12 Eylül'de yapılan Anayasa değişikliği ile yargının yetkisinin sınırlandırılmasının ardından yerindelik denetimi anlamına geleceği iddiasıyla mahkeme tarafından davamız reddedilmiştir. İdari Dava Daireleri Kurulu ise "yerindelik denetimi" olmadığına ve muafiyet sağlayan düzenlemenin iptal edilmesi gerektiğine karar vermiştir. Halen karar düzeltme isteyerek idarenin muafiyet ısrarını sürdürmesi facianın ana nedenidir.

Gerçekten ülkemizde durum giderek vahim bir hal almaktadır. Her sabah; bir belediyeye kayyum atıldığı; şu kadar kamu personelinin açığa alındığı, ihraç edildiği; rektörlük seçimlerinin ortadan kaldırıldığı; şu kadar gazete, şu kadar televizyon ve radyonun kapatıldığı; yılların Cumhuriyet Gazetesinin 10 yazar ve yöneticisinin PKK/FETO örgütlerine yardım ettikleri gerekçesi ile tutuklandığı haberleriyle uyanıyoruz. Bunlar son günlerde karşılaştığımız antidemokratik uygulamaların çok az bir bölümüdür.

Çok sayıda ilerici, demokrat, aydın, akademisyen bu uygulamalara maruz kalmakta. Bu yazı hazırlandığında 22 Kasım 2016 tarihinde çıkarılan yeni bir KHK ile Odamız Üyesi olan, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden demokrat iki akademisyen; Doç. Dr. Özgür Öztürk ve Yrd. Doç. Dr. Melda Yaman görevlerinden alınmıştır. OHAL'in arkasına sığınarak yapılan, terörle mücadele değil, muhalif olan tüm kesimleri ayıklamaya yönelik, yeni hak gaspları yaratan bu uygulamalardan derhal vazgeçilmelidir.

OHAL sürecinde çok sayıda sendika, meslek odası ve demokratik kitle örgütü de iktidarın ağır baskısına uğramaktadır. İşte bu kuruluşlardan biri de TMMOB ve bağlı odalarıdır. 12 Eylül rejiminin bir ürünü olan 66 ve 85 sayılı kararnamelere eklenen bir madde ile TMMOB ve bağlı odaları üzerinde o günkü Bayındırlık Bakanlığı'nın idari ve mali denetim yapabileceği kuralı getirilmişti. Anayasa'nın 135. Maddesi'nde de "...denetime ilişkin kurallar kanunla düzenlenir" denilmektedir. O gün bugün bu kanun çıkarılmamıştır. Ayrıca 12 Eylül dahil bugüne kadar hiçbir hükümet böyle bir denetime gerek görmemiştir.

AKP iktidarı ise 17 Aralık 2013 tarihinde hangi odaya hangi bakanlık tarafından idari ve mali denetim yapılacağına ilişkin kararname yayımlamıştır. Kimya Mühendisleri Odası'nda (KMO) 2015 yılı başında denetim yapmak istemişlerdir. Oda Genel Kurulu'nda alınan karar doğrultusunda, ilgili bakanlık müfettişlerine denetimin hangi kurallara göre yapılacağına dair bir yasa olmadığı için denetim yapamayacakları bildirilmiştir. Süreç devam etmektedir.

Geldiğimiz noktada Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Elektrik Mühendisleri Odası'nın da içinde olduğu TMMOB'ye bağlı 11 oda için aynı uygulamayı yapmak üzere girişimde bulunmuş ve odalara yazı göndermiştir. TMMOB'de yapılan oda başkan ve yazmanları toplantılarında ortak bir karar alınarak, KMO'nun müfettişlere verdiği yanıt doğrultusunda yazılar hazırlanarak gönderilmiştir.

Şunu belirtmek gerektiğine inanıyorum: Bizler denetimden kaçmıyoruz. Genel kurullarımızda ve demokratik işleyişimizde oluşan denetim kurulları vasıtasıyla bütün iş ve işlemlerimiz, idari ve mali olarak denetlenmektedir. Dönem sonlarında yapılan genel kurullara bütçelerimiz, bilançolarımız ve aldığımız her türlü karar sunulmaktadır. Yönetim kurulları, Genel Kurul tarafından aklanmaktadır. Ayrıca idari ve mali kararlarımız Odamızın İnternet Sitesi'nde yayınlanmaktadır. İsteyen her kişi ve kuruluş, bu sitelerden her türlü bilgi ve belgeye ulaşabilme olanağına sahiptir.

Odamızın ve birliğimizin üzerindeki baskılar bununla da bitmemekte, antidemokratik uygulamalara yapılan en ufak itiraz bile çirkin saldırılara malzeme olarak kullanılmaktadır. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Korumaz'ın milletvekillerinin tutuklanması üzerine diğer emek ve meslek örgütlerinin temsilcileri ile birlikte HDP Meclis Grubu'na yaptığı destek ziyareti üzerine yandaş basın ve sosyal medyanın fedailiğini yapan troller, TMMOB ve odaları hedef tahtasına koymuşlardır. Birliğimiz, odalarımız ve yöneticilerimiz hakkında çirkin saldırı ve iftiralarda bulunmaktadırlar. Bütün bunlara örgütlülüğümüz içinde gerekli yanıtlar verilmektedir ve verilecektir.

Odamız örgütlülüğü içinde uzunca bir süredir tartışılan A Tipi Muayene Kuruluşu (ATMK) ve Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK) ile ilgili Genel Kurul bir karar almıştır. Odamızın kurumsal yapılarına düşen görev; Genel Kurul'un bu kararlarını hayata geçirmektir. Kararlar beğenilmeyebilir. Örgüt geleneğimiz ve iç hukukumuz; katılmasak da bunları hayata geçirmektir. Çözüm ise bir sonraki genel kuruldur.

Oda Yönetim Kurulu'nun Genel Kurul kararını uygulamasına karşı kampanya düzenlemek ise örgütsel tarihimiz içinde ilk defa yaşanan bir durumdur.

Genel Kurul geçmişimizde belki de hiç olmayan bir biçimde delegelerin yüzde 40'ının katıldığı bir oylama ile ATMK ve PBK kararları alınmıştır. Yönetim Kurulu, Genel Kurul kararını uygulaması, bu karara "Evet" diyen delegelerin hukukunu kim koruyacaktır?

ATMK ile ilgili olarak 43. Dönem Yönetim Kurulu'nda bir oylama yapılmış ve çalışmalara başlanması kabul görmüştü. 45. Genel Kurul'da bu kuruluşlara "Evet" diyen arkadaşlar, o günden bu yana 43. Dönem'deki kararın düzeltilmesi için yarı yollara arayışına girmediler ve örgütümüzün kurumsal yapısı içinde sürecin devam etmesine gayret ettiler.

Sorunun esas düğümlendiği yer PBK olarak görünüyor. Esasen Odamız içinde 2004 yılından beri uygulanan MİSEM çalışmalarında yer alan belgelendirmeye itiraz edilmektedir. Çünkü PBK, MİSEM çalışmalarının doğal bir sonucudur.

Yıllardır aynı şeyler söyleniyor: "MİSEM ve PBK mühendislik diplomasını yok sayacak. Diplomalara bir işe yarayacak." 12 yıllık MİSEM uygulamaları sonucunda böyle bir durum var mı?

12 yıllık MİSEM belgelendirme çalışmalarında toplam 2 bin 615 eğitim yapılmış ve bu eğitimler sonucunda 44 bin 258 belge verilmiş. Üyelerimizin birkaç belge aldığı düşünülürse tekil olarak 22 bin üyemizi belgelendirmişiz.

30 Eylül 2016 tarihine göre yaklaşık 55 bin 500 faal üyemiz var, bunun 3 bini emekli. Yine 30 Eylül 2016 tarihine göre toplam 4 bin 114 SMM üyemiz var. Dökümü şöyle: Asansör: 120, Asansör ücretli: 352, Elektrik 1 KV altı: 117, Elektrik 1 KV üstü ve altı: 3.523. En genel anlamda tartışmanın kapsamı bu 4 bin 114 üyemiz. Diğer üyelerimiz bir biçimde bu tartışmanın dışında.

Mühendisler diplomalarını aldıktan sonra kamuda, özel sektörde ve kendi işlerinde (serbest piyasada) çalışıyorlar. Kamu ve özel sektör; diploma ve unvan sorununu bir biçimde çözüyor. Serbest piyasa! Tamamen başıboş. Bize düşen kamu yararı açısından adına serbest piyasa denilen bu garabet duruma bir müdahalede bulunmak, bazı kurullar dahilinde mesleğimizin; en doğru şekilde ve meslektaşlarımızı da en iyi koruyacak şekilde uygulanmasını sağlamak üzere müdahil olmak. İstesek de istemesek de dünyadaki hızlı teknolojik gelişmeler; sürekli eğitim hayatını ve her meslek erbabının belge sahibi olması ve belgelendirilmesini zorluyor.

Odamızın kendi hukuksal yapısı da dahil olmak üzere, var olan düzenin bir sürü kurumuna muhatabız. Bir kısmının da içinde yer alıyoruz. Neden bazıları bizi rahatsız ediyor da bazıları etmiyor? TÜRKAK kötü de, diğerleri çok mu güzel? Var olan düzenin içinde yer alıyorsak ikili bir mücadele sürdürmek zorundayız. İtiraz edeceğiz, yasal haklarımızı arayacağız; ama var oluş nedenimiz üzerinden de barikatlarımızı oluşturacağız. Tek cepheli mücadele eksik ve yetersiz kalacaktır. Mücadelemizde var olan bu ikili yapıyı kavrayamazsak yalpalamamız ve kafa karışıklığına düşmemiz kaçınılmazdır.

Sonuç olarak EMO kendi kurumsal organlarında alınan kararları uygulamak zorundadır. Bu uygulama çabalarını genel olarak verilmekte olan demokrasi, özgürlük ve barış mücadelemizin neden karşısında olsun?

Herkesi örgütümüz, örgütümüzün iç işleyişi, kurumsal yapılarımız, alınan kararlar, alınan kararların uygulanması, iç hukukumuz ve oluşturduğumuz gelenekler üzerinde düşünmeye ve buna uygun davranmaya çağırıyoruz.

Sevgili arkadaşlar,

Türk Telekom'un yüzde 55 hissesinin imtiyaz sözleşmesiyle 21 yılına Oger Grubu'na devredilmesinin üzerinden 11 yıl geçti ve EMO olarak söylediklerimizde yine haklı çıktık. Kamunun malı olan Türk Telekom'u cüzi bir peşinat ödeyip devralan Oger Grubu, 10 yılda 6 milyar dolara yakın kar payını cebine koyup götürdü, borçlarını ise Türk Telekom'un sırtına yıktı. Özelleştirme bedeli için aldığı krediye Türk Telekom hisselerini teminat gösterdi ve bu kadar sürede bu bedeli ödemediği gibi şimdi de borcunu ödeyemez duruma düştü. Bugün Oger'in ödeyemez duruma düştüğü krediler nedeniyle Türk Telekom'un yüzde 55 hissesi bankalarda, kreditorlerde rehin ve bir başkasına satışı bekliyor. Yani ülkemizin iletişim altyapısı ipotekli ve ortada kaldı. Şimdi iktidar "rekor özelleştirme" diye şov yaptığı Türk Telekom'u nasıl bu hale düşürdüğünü açıklamalı. Bu gidişat karşısında hiçbir önlem almamasının, imtiyaz sözleşmesinin kendisine verdiği görev ve yetkileri kullanmamanın hesabını vermeli.

Odamıza yönelik her türlü baskıya karşı mücadelemizi sürdürürken, mesleki alanlarımızla ilgili güncel gelişmeleri de takip etmeye, bilimsel etkinlik ve çalışmalarımızı aksatmadan devam ettirmeye çalışıyoruz. İşte bunlardan birisi İstanbul Şubemiz tarafından düzenlenen "Afetlerde Haberleşme ve Elektrik Paneli." Bu panelde, EMO'nun mesleki alanları ile ilgili göz ardı edilen, iktidarın fitnat anlayışıyla sorumluluktan kaçtığı bir konu ele alındı. Dergimizin bu sayısında panelde dile getirilen görüşleri ayrıntılarıyla okuyabileceksiniz.

Son sayımızdan bu yana EMO olarak destek verdiğimiz etkinliklerden birisi de Biyomedikal Mühendisliği alanında ülkemizde yapılan en kapsamlı çalışmalardan birisi olan Biyomedikal Mühendisliği Ulusal Toplantısı (BIYO-MUT) oldu.

EMO ve MMO İzmir şubeleri, artık gelenekselleşen Asansör Sempozyumu'nu Ekim ayında gerçekleştirdiler.

Yine bu sayımızda yer verdiğimiz önemli bir etkinliğimiz de Eskişehir Şubemizin düzenlediği "Yeni Nesil Sanayi Endüstri 4.0" Paneli. Dergimizin dosya konusunu da bu sayıda Endüstri 4.0 ile ilgili gelişmelere ayırdık. Son dönemde kamuoyunda çokça tartışılan bu konuyu EMO olarak teknolojik gelişmeleri takip eden yapımız içerisinde kamu yararı ilkesini odağımıza alarak değerlendirmeye çalışıyoruz. Sektör dergilerinde bulamayacağınız bakış açıları ve değerlendirmeleri içeren kapsamlı yazıları bu sayımızda okuyabileceksiniz. Bu kapsamda böylesine güncel ve algı yönetimi olarak kullanılan bir konuyu gerçekçi bir şekilde ele alarak tartışılmasını sağlayan hem Eskişehir Şubemize, hem panelin katılımcılarına hem de dergimizin bu sayısına yazılarıyla destek veren herkese teşekkür ederim.

Saygılarımla.